

Skriv, skrivare, skrivast

När du väl lyckats få till rubriken, den där fantastiska ljussättningen eller ritat den perfekta sommarstugan kan du göra en av två saker. Antingen lutar du dig tillbaka och trycker på "Skicka" för att dela med dig av ditt alster. Smidigt om mottagaren är lika inbiten i den digitala världen som du själv. Dokumentet kan fortsätta leva och förändras bara genom några klick med musen.

I alla andra fall vill du antagligen printa (ett ord som faktiskt finns upptaget av Svenska Akademien, hur larvigt det än låter) verket. Att skriva ut gör man lättast med en skrivare och att välja en sån apparat är vad den här artikeln kommer handla om.

I dagsläget finns det två utskriftstekniker som dominerar; bläckstråle och laser. Bläckstråleskrivarna är enkla att tillverka och därför billiga. Tyvärr innebär det också att det finns en hel del skräpprodukter på marknaden och det kan vara bra att ha is i magen när man köper en och försöka få utskriftsprover eller rekommendationer innan köp. Tekniken är enkel och fungerar på samma sätt som de gamla grottmålarna som krossade kol i munnen och spottade i fin stråle mot bergväggen. Det är alltså patroner med flytande bläck. Bläcket spottas ut antingen med en väldigt liten högtalare som finfördelar det, eller genom att elektrostatiskt få bläcket att dela sig i små droppar. Nuförtiden är så gott som alla bläckstråleskrivare i färg och de har tre eller fyra patroner. Det finns en gammal devis som säger att patronen med svart bläck ska gå att byta utan att behöva byta de andra färgerna och helst ska man kunna byta en färg i taget. Det blir billigare så. Som tur är har de flesta skrivare idag patronerna uppdelade. Branschen har nått konsensus tack vare konkurrens. I det andra lägret finns laserskrivare, både i färg och monokromt. De har länge ansetts dyra och snabba och har därmed bara

funnits på arbetsplatser. Det håller på att ändras tack vare att de är smidigare att arbeta med. En laserskrivare använder pulverfärg som läggs på pappret i mönster genom att en laser "laddar upp" en trumma i rätt mönster. Pulvret plockas upp och släpps över pappret. Den elektrostatiske uppladdningen krävs för att pulvret ska fastna och överföras. Efter det värms pappret upp snabbt och pulvret sintras ihop. Det fungerar alltså ungefär som emalj, men utan glas. Som du kanske förstår är den här tekniken betydligt mer komplicerad än att bara finfördela flytande bläck och det är större risk att en laserskrivare går sönder än en bläckstråleskrivare.

Vem väljer då vad bland de här två?
Bläckstråle anses fortfarande vara det bästa för fotografier, speciellt tillsammans med högblanka papper. Den upplösning som går att få med en bläckstråleskrivare är nästintill omöjlig att få med laserskrivare i konsumentprisklassen. En annan fördel med bläckstråle är att eftersom processen bara behöver ett steg, så är den lämplig för att trycka på andra material än skrivpapper. Det går att skriva ut på både tyg och CD-skivor om skrivaren är anpassad för det. Även grov kartong kan fungera i skrivare som har en rak pappersbana.

Fördelarna med laserskrivare är inte så många, men kan vara betydelsefulla. Eftersom färgen närmast bränns fast borde utskrifterna hålla längre och vara mindre känsliga för vatten. Svärtan i laserutskriften är bättre och rent allmänt anser jag att utskriften blir lite vackrare i all sin blankhet. Även om fotografier gör sig bäst på glättat papper med en bläckstråleskrivare, är en färglaserskrivare en god kompanjon som klarar foton i viss mån. En laserskrivare blir en bra investering om du vill ha mer beständiga kopior eller om du mest använder den för text, ritningar eller andra figurer.

En viktig detalj i sammanhanget är att alla skrivare kräver material. Både i papper och som färg. Det finns numera speciella bläckstrålepapper som gör att bläcket inte suggs upp och därmed sprider sig i pappersstrukturen, men det fungerar så klart även med billiga kopieringspapper (samma som för laserskrivare). Tänk på att färgpatroner kan skilja sig mycket i pris mellan tillverkare och mellan skrivartyper.

Tommie Gannert

Skulle vilja komplettera ovan sagda vad gäller laserskrivare. Skall man skriva ut bilder med laserskrivare måste upplösningen som skrivaren klarar vara en parameter vid valet. När jag investerade i en laserskrivare sade ovannämnda son att en upplösning under 1.200 dpi inte var aktuell. Alltså så köpte jag en relativt billig färglaserskrivare för denna upplösning. Jag är mycket nöjd med köpet. Visserligen kostar varje toner drygt 1.000 kronor som räcker i ca 3.000 ark utskrifter. Med 4 olika toner blir det en summa varje gång, men i dagens läge är tonern billigare än en ny skrivare.

Jag är personligen lite rädd för de bläckstråleskrivare som kallas för "All in one". De innehåller även en skannerfunktion. Tills någon bevisat motsatsen har jag svårt att acceptera upplösningen på den typen av skanner, kontra de skannrar som bara är skannrar.

Jag planerar att till kommande nummer beskriva hur man skriver ut kort man tagit

Leif Gannert

En vanlig bläckstrålepatron är inte stor i jämförelse med en laserskrivares pulverpatron. I tidningar är det därför vanligt att ange ett jämförelsepris som krona per utskriven sida. Då blir det rättvist mellan skrivartyperna. En del tidningar skiljer dessutom mellan fotoutskrift och dokumentutskrift, med allt vad de olika papperstyperna innebär.

med sin dyra nya digitalkamera. Två vägar finns, antingen på egen skrivare eller gå till PictureStore och få dem utskrivna. Vad är billigast vad är bäst? Om nu det finns något bäst i den frågan. Jag söker därför dig läsare som använder egen utrustning för utskrifter av digitala foton på egen skrivare. Själv går jag till PictureStore. Skriv till mig du som är villig att dela med dig av dina erfarenheter vill jag beskriva några grundläggande saker. Hur kan man skriva ut, via PC eller direkt från kameran? Hur stora bilder med acceptabel skärpa kan jag få? Ligger begränsningen i bilden eller skrivaren? Vad blir det ungefärliga priset per bild, om man räknar bort spillet på grund av dålig hantering av utrustningen?

Tänk på att man kan använda kameran för att fotografera originaldokument, i de fall man inte kan få eller köpa originalet. Att fotografera med egen kamera gör det billigare än att låta arkivet göra fotograferingen för att därefter få en digital fil, eller en utskrift. Hur gör man då?